

Cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

Để viết được một bài văn cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè thì việc đầu tiên các em cần lập cho mình một bố cục dàn ý. Sau đó từ từ triển khai từng vấn đề, kết hợp với phân tích, trình bày cảm nhận của bản thân.

Cùng tham khảo mẫu dàn ý cơ bản dưới đây:

Dàn ý cơ bản cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

I. Mở bài

- Giới thiệu về tác giả Nguyễn Trãi và bài thơ Cảnh ngày hè: Nguyễn Trãi là anh hùng dân tộc cũng là tác giả xuất sắc của nhiều loại hình văn học cả chữ Hán và chữ Nôm. Cảnh ngày hè là một trong những bài thơ tiêu biểu nhất của mảng thơ viết về thiên nhiên của ông.

- Giới thiệu khái quát về bức tranh thiên nhiên trong bài thơ: Là hình tượng trung tâm của bài, đó là một bức tranh sinh động, tràn trề sức sống.

II. Thân bài cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

Bức tranh thiên nhiên và cuộc sống ngày hè được thể hiện ở 6 câu thơ đầu

- Hoàn cảnh sống của Nguyễn Trãi trong những ngày về ở ẩn:

+ “Rời”: Là một từ cổ có nghĩa là rảnh rỗi, nhàn hạ

+ “Ngày trường”: Ngày dài, chỉ khoảng thời gian rảnh rỗi.

+ Hóng mát: Hoạt động an nhàn, tĩnh tại, thư thái

→ Tâm thế an nhàn, thanh thoi của tác giả. Nguyễn Trãi một đời bận rộn, tận tâm vì đất nước, đây là những giây phút hiếm hoi của cuộc đời.

- Bức tranh thiên nhiên rực rỡ, sống động.

+ Xuất hiện trong ba câu thơ là những sự vật quen thuộc của mùa hè: lá hòe, thạch lựu, hoa sen.

→ Sự vật gần gũi, giản dị

+ Cách miêu tả sự vật của tác giả: Màu sắc - màu xanh của hoa hòe, màu đỏ của hoa lựu, màu hồng của hoa sen, trạng thái - đùn đùn, rợp, phun, tiễn, mùi hương: mùi sen cuối hạ.

→ Cách miêu tả tinh tế, sinh động khiến các sự vật hiện lên vừa có màu sắc vừa có trạng thái, vừa có mùi hương

Cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

⇒ Các sự vật vốn gần gũi, giản dị nhưng qua cách phối hợp đường nét, màu sắc cùng các động từ mạnh đã vẽ lên một bức tranh căng tràn sự sống

⇒ Thể hiện tâm hồn tinh tế, nhạy cảm, yêu thiên nhiên của Nguyễn Trãi.

- Vẻ đẹp bức tranh cuộc sống con người

+ Nguyễn Trãi dùng nhiều từ Hán Việt như ngư phủ, cầm ve, tịch dương kết hợp nhuần nhuyễn với những từ thuần Việt tạo nên vẻ đẹp vừa mộc mạc, bình dị, vừa trang trọng tao nhã.

+ Cuộc sống được cảm nhận bằng âm thanh: m thanh từ làng chợ cá, của tiếng ve râm ran mỗi độ hè về

+ Nhà thơ sử dụng hai từ láy tượng thanh “lao xao” – âm thanh của những phiên chợ cá, “dắng dỏi” – diễn tả âm thanh của tiếng ve, kết hợp với nghệ thuật đảo cấu trúc câu nhằm nhấn mạnh những âm thanh bao trùm làng quê.

→ Cuộc sống sôi động, ồn ào, tràn đầy sức sống và âm thanh.

⇒ Cả thiên nhiên và con người đều hiện lên tràn đầy sức sống

⇒ Bức tranh thiên nhiên tươi đẹp thể hiện tâm hồn lạc quan, yêu đời, tinh tế, nhạy cảm, yêu thiên nhiên, tha thiết với cuộc sống quê nhà của nhà thơ Nguyễn Trãi.

III. Kết bài

- Khái quát lại vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên cảnh ngày hè

- Thể hiện suy nghĩ của bản thân: một bức tranh đẹp, tinh tế, qua bức tranh đã thể hiện tâm hồn của Xuân Diệu.

>> Ngoài những nội dung này thì để có một bài văn cảm nhận đặc sắc nhất về bức tranh thiên nhiên thì các em có thể tham khảo câu từ trong các bài văn mẫu [cảm nhận về bài thơ Cảnh ngày hè](#) nhé!

Văn mẫu Cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

Thiên nhiên luôn là nguồn cảm hứng bất tận của thi ca xưa nay, đặc biệt với những tâm hồn nhạy cảm trước mọi vẻ đẹp thiên nhiên như Nguyễn Trãi. Từ khung cảnh chiều hè ven một làng chài, thi nhân đã vẽ nên bức tranh thiên nhiên Cảnh ngày hè sinh động và đầy sức sống:

Rồi hóng mát thuở ngày trường,

Hoè lục đùn đùn tán rợp giương.

Thạch lựu hiên còn phun thức đỏ,

Cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

Hồng liên trì đã tiễn mùi hương.

Lao xao chợ cá làng ngư phủ,

Dắng dỏi cầm ve lầu tịch dương.

Dễ có Ngu cầm đàn một tiếng,

Dân giàu đủ khắp đòi phương.

Thi nhân xưa đến với thiên nhiên thường bằng bút pháp vịnh nhưng ở bài thơ này, chúng ta thấy Nguyễn Trãi lại thiên về bút pháp tả. Hiện lên trước mắt người đọc là bức tranh ngày hè với những đường nét, màu sắc, âm thanh, hương thơm và cảnh vật hết sức cụ thể. Tất cả đều rõ nét trong bốn câu thơ (câu 2, 3, 4, 6). Màu lục của lá hoè làm nổi bật màu đỏ của hoa thạch lựu và ánh mặt trời buổi chiều như dát vàng lên những tán hoè xanh. Tiếng ve ngân như tiếng đàn. Những đoá sen hồng trong ao đang toả ngát mùi hương. Nhưng nếu chỉ như vậy thì bức tranh thiên nhiên kia có gì là độc đáo? Cái thần thái sinh động, đầy sức sống của bức họa Cảnh ngày hè không chỉ nằm trong sự giàu có về hình sắc, âm thanh... đó mà chất chứa ở các tính từ, động từ gợi tả trong bốn câu thơ: đùn đùn, phun, đỏ, tiễn, giương, dắng dỏi. Các từ đùn đùn (dồn dập tuôn ra), giương (giương rộng ra), phun, tiễn (ngát, nức) gợi tả sức sống căng đầy chất chứa từ bên trong tạo vật, tạo nên những hình ảnh mới lạ, gây ấn tượng. Cây trước lầu, ngoài ao đều ở trạng thái tràn đầy sức sống, đua nhau trở dáng, khoe sắc, tỏa hương. Cây hòe trước sân, lá lục đùn đùn, tán rợp giương ra. Cây lựu ở hiên trong khi còn liên tục phun những bông hoa đỏ thắm, thì sen hồng ngoài ao đã kịp nức mùi hương. Trong Truyện Kiều, Nguyễn Du cũng có hai câu thơ viết về hoa thạch lựu:

Dưới trăng quyên đã gọi hè

Đầu tường lửa lựu lập lòe đâm bông

So sánh hình ảnh lửa lựu lập lòe với hình ảnh thạch lựu hiên còn phun thức đỏ, ta thấy cả Nguyễn Trãi và Nguyễn Du đều là những tâm hồn nghệ sĩ rất mực tinh tế. Nếu như Nguyễn Du thiên về tạo hình sắc thì Nguyễn Trãi thiên về tả sức sống. Cả hai hình ảnh đều đem đến người đọc những hình ảnh thật đẹp.

Giữa ngày hè, chẳng ai còn nghĩ đến sự tĩnh lặng, im ắng. Trong bức tranh thiên nhiên mà Nguyễn Trãi đang họa lại trước người đọc bằng những con chữ, nhà thơ không quên đem vào đó thứ âm thanh đặc trưng của chiều hè tiếng ve. Từ tượng thanh dắng dỏi được đặt trước cầm ve làm nổi bật không khí nhộn nhịp của chiều hè nơi làng quê. Tiếng ve lúc chiều tà không gợi buồn mà trở thành tiếng đàn vang dội, râm ran khiến không khí trong lầu rộn rã hẳn lên.

Cảnh vật đang ở vào lúc cuối ngày (lầu tịch dương - mặt trời sắp lặn) nhưng sự sống thì không dừng lại. Có một cái gì thôi thúc tự bên trong đang ứa căng, tràn đầy, không kìm lại được.

Cùng viết về cảnh mùa hè, các tác giả thời Hồng Đức lại đem đến người đọc một bức tranh với vẻ đẹp mộc mạc và có phần thô tháp:

Cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè

Nước nông sừng sục đầu rô trôi,

Ngày nắng chang chang lười chớ lè

(Lại vịnh nắng mùa hè)

Trong cái nhìn đối sánh, chúng ta đều có thể nhận thấy Cảnh ngày hè của Nguyễn Trãi có phần tinh tế hơn. Và cội nguồn vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên không chỉ nằm ở tài năng miêu tả của Nguyễn Trãi mà còn ở sự rung cảm của tâm hồn người nghệ sĩ. Qua bức tranh thiên nhiên sinh động, tràn đầy sức sống, người đọc thấy được sự giao cảm mạnh mẽ nhưng tinh tế của nhà thơ đối với cảnh vật. Sự giao cảm mạnh mẽ đó không làm mất đi vẻ tinh tế của hồn thơ Ức Trai. Tác giả biết hoà màu sắc, âm thanh, đường nét theo quy luật của cái đẹp trong hội họa, trong âm nhạc, làm cho bức tranh thiên nhiên vừa có hình, vừa có hồn, vừa gợi tả, vừa sâu lắng.

Nguyễn Trãi là nhà thơ của thiên nhiên: Non nước cùng ta đã có duyên (Tự thán, Bài 4). Tuy một phút thanh nhàn trong thuở ấy đối với Nguyễn Trãi thật hiếm hoi nhưng trong hoàn cảnh nào tâm hồn thi nhân cũng rộng mở đón nhận thiên nhiên: Túi thơ chứa hết mọi giang san (Tự thán). Khoảnh khắc Rồi hóng mát thuở ngày trường đối với ông thật quý giá. Quý giá bởi chỉ lúc này hồn thơ Ức Trai mới được tự do cất cánh, lòng yêu thiên nhiên, yêu cuộc sống mới được cất thành những vần thơ trác tuyệt.

Như vậy, với Cảnh ngày hè, chúng ta không chỉ được chiêm ngưỡng bức tranh thiên nhiên độc đáo mà còn được cảm- nhận sâu sắc về tấm lòng thiết tha với thiên nhiên, và sâu xa hơn, đó còn là tấm lòng thiết tha yêu đời, yêu cuộc sống của nhà thơ Nguyễn Trãi.

-/-

Trên đây, Đọc Tài Liệu đã hướng dẫn cảm nhận về bức tranh thiên nhiên trong Cảnh ngày hè (Nguyễn Trãi). Hi vọng bài viết sẽ giúp các em hiểu rõ cách làm và mở rộng vốn từ ngữ cho bài viết của mình thêm hay và hấp dẫn hơn. Chúc các em làm bài tốt khi tham khảo [văn mẫu 10](#) tại Doctailieu.com!